T075 BL V (113) 1435 Giới Vào Cửa Cung Vua-90 Pháp Ba Dật Đề-Thập Tụng Luật

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1435 - LUAÄT THAÄP TUÏNG, Quyeån 17 1

LUAÄT THAÄP TUÏNG
QUYEÅN 18

V. CHÍN MÖÔI PHAÙP BA DAÄT ÑEÀ (Tieáp Theo):

82-Giôùi Vaøo Cöûa Cung Vua: Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù vua Ba-tö-naëc töï ra phaùp taéc: Neáu Phaät ôû Kyø hoaøn thì ta seõ haèng ngaøy ñeán ñoù yeát kieán. Cho neân khi nghe tin Phaät ôû Kyø hoaøn lieàn ra lònh queùt doïn saïch seõ trong Kyø hoaøn vaø baûo quaân lính ñuoåi heát moïi ngöôøi ra ñeå vua ñeán yeát kieán Phaät. Luùc ñoù chæ coøn moät ngöôøi maëc y cuõ raùch ngoài ôû tröôùc Phaät nghe phaùp, vì kính Phaät neân quaân lính khoâng daùm ñuoåi ñi, lieàn trôû veà baïch vua bieát, Vua ra lònh ngöï giaù ñeán Kyø hoaøn, ñeán nôi xuoáng xe ñi boä vaøo trong Kyø hoaøn, ñaïi chuùng töø xa thaáy vua ñeán lieàn ñöùng daäy ñoùn tieáp vua, chæ coù cö só Tu-ñaït ôû tröôùc Phaät ñang nghe phaùp, vì kính Phaät neân khoâng ñöùng daäy. Vua noåi giaän noùi: “Ñaây laø ngöôøi naøo maø maëc y cuõ raùch ngoài tröôùc Phaät, thaáy ta ñeán laïi khoâng ñöùng daäy. Ta laø ñaïi vöông ñaõ ñöôïc quaùn ñaûnh, ôû trong nöôùc ta ñöôïc töï taïi, ngöôøi khoâng phaïm toäi cheát ta cuõng coù theå gieát cheát, ngöôøi coù toäi cheát ta cuõng coù theå tha”, tuy vua töùc giaän nhö theá nhöng vì kính Phaät neân khoâng noùi ra lôøi, ñeán choã Phaät ñaûnh leã roài ngoài moät beân. Luùc ñoù Phaät noùi phaùp chæ daïy cho vua ñöôïc lôïi hæ nhöng vì vua ñang töùc giaän neân phaùp khoâng nhaäp taâm, thöôøng phaùp cuûa Phaät laø khoâng thuyeát phaùp cho ngöôøi khoâng nhaát taâm nghe phaùp, Phaät lieàn hoûi vua: “Vì sao ñem hai taâm nghe phaùp”, vua noùi: “Theá toân, ñaây laø ngöôøi naøo maø maëc y cuõ raùch… gioáng nhö ñoaïn vaên treân, cho ñeán caâu ngöôøi coù toäi cheát toâi cuõng coù theå tha”, cö só Tu-ñaït lieàn noùi: “Ñaïi vöông bieát khoâng, toâi ôû tröôùc Phaät ñang nghe phaùp, vì kính Phaät neân khoâng ñöùng daäy ñoùn vua chôù khoâng coù loøng kieâu maïn”, vua hoå theïn beøn hoûi caùc ñaïi thaàn: “Ñaây laø ngöôøi naøo maø maëc y cuõ raùch ôû tröôùc Phaät, thaáy ta ñeán maø khoâng ñöùng daäy nghinh ñoùn”, caùc ñaïi thaàn taâu: “Ñaïi vöông, ñaây laø cö só Tu-ñaït, laø ñeä töû cuûa Phaät ñaõ ñaéc quaû A-na-haøm, ngoài ôû tröôùc Phaät ñang nghe phaùp, vì kính Phaät neân khoâng ñöùng daäy nghinh ñoùn chöù khoâng coù

loøng kieâu maïn". Vua nghe roài lieàn nguoâi giaän suy nghó: "Ñònh löïc cuûa Phaät phaùp khieán cho taâm ngöôøi ñaéc ñöôïc löïc voâ uùy, ta nay sao khoâng baûo caùc phu nhaân thoï hoïc Phaät phaùp ñeå ñöôïc ñaït taâm", nghó roài lieàn baûo caùc phu nhaân: "Haõy theo caùc Tyø kheo thoï hoïc kinh phaùp". Luùc ñoù caùc Tyø kheo thoái thoaùt noùi raèng: "Phaät chöa cho pheùp chuùng toâi daïy kinh phaùp cho caùc phu nhaân", lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät noùi: "Töø nay cho caùc Tyø kheo daïy kinh phaùp cho caùc phu nhaân". Caùc phu nhaân lieàn töï moãi ngöôøi thænh kinh sö, coù ngöôøi thænh Xaù-lôïi-phaát, coù ngöôøi thænh Ñaïi Muïc-kieàn-lieân, coù ngöôøi thænh A-na-luaät, phu nhaân Maït-lôïi thænh Ca-löu-ñaø-di laøm thaày. ÔÛ haäu cung caùc phu nhaân theo thöù lôùp haàu haï vua, luùc ñoù ñeán phieân phu nhaân Maït-lôïi haàu vua, baø maëc haï-yù baèng löôùi chaâu, thöôïng y baèng ma boái moûng neân trong thaân hieån loä. Luùc ñoù Ca-löu-ñaø-di môùi tôø môø saùng ñaõ böôùc vaøo cöûa cung, Maït-lôïi phu nhaân thaáy thaày ñeán voäi böôùc ra ñoùn, vì maëc y moûng loä thaân neân hoå theïn quyø khoâng ñöùng daäy, Ca-löu-ñaø-di thaáy roài cuõng hoå theïn neân trôû veà laïi trong Kyø hoaøn, ñem vieäc naøy keå cho caùc Tyø kheo nghe, caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo: "Toäi loãi nhö theá vaø coøn naëng hôn nöõa ñeàu laø do thöôøng vaøo trong cung vua. Neáu Tyø kheo thöôøng vaøo trong cung vua seõ coù möôøi loãi laàm nhö sau: Moät laø, neáu vua cuøng phu nhaân ñang ngoài chung, Tyø kheo böôùc vaøo, neáu phu nhaân nhìn Tyø kheo cöôøi hoaëc Tyø kheo nhìn phu nhaân cöôøi thì Tyø kheo naøy seõ khôûi aùc nghieäp. Hai laø, vua nguû vôùi phu nhaân maø khoâng töï nhôù nghó, neáu phu nhaân naøy ra ngoaøi cung trôû veà coù mang, luùc ñoù vua thaáy Tyø kheo ra vaøo trong cung lieàn nghó raèng: Phu nhaân naøy ra ngoaøi cung, Tyø kheo naøy thöôøng ra vaøo cung, aét laø ñaõ cuøng khôûi aùc nghieäp. Ba laø, vua maát naêm loaïi vaät baùu hay naêm loaïi tôï vaät baùu, thaáy Tyø kheo thöôøng ra vaøo trong cung lieàn nghó aét laø ñaõ khôûi aùc nghieäp. Boán laø, vua bí maät daën doø vieäc gì, neáu chaúng may vieäc aáy bò tieát loä ra ngoaøi, vua thaáy Tyø kheo thöôøng ra vaøo trong cung lieàn nghó aét laø do Tyø kheo truyeàn noùi. Naêm vaø saùu laø, vua muoán gieát vöông töû hoaëc vöông töû muoán thích saùt vua, nhöõng ngöôøi khoâng tin öa seõ cho raèng laø do Tyø kheo laøm vaø khoâng muoán laøm vieäc chung vôùi Tyø kheo. Baûy vaø taùm laø, vua muoán thaêng chöùc cho quan nhoû hoaëc giaùng chöùc cuûa quan lôùn, nhöõng ngöôøi khoâng tin öa seõ cho laø do Tyø kheo laøm vaø khoâng muoán laøm vieäc chung vôùi Tyø kheo. Chín laø, khi vua xa giaù coù côø xí chuoâng troáng hoaëc vua côûi voi,

ngöïa, ngoài kieäu ra ngoaøi, quaân lính ñi tröôùc xua ñuoåi moïi ngöôøi, nhöõng ngöôøi khoâng tin öa thaáy Tyø kheo beân caïnh vua seõ cho laø do Tyø kheo xuùi giuïc vua laøm vaø khoâng muoán laøm vieäc chung vôùi Tyø kheo. Möôøi laø, vua chinh phaït haøng phuïc ñöôïc quaân ñòch, ngöôøi ñaùng toäi cheát ñaùng leõ xöû toäi cheát nhöng laïi ra lònh tha; nhöõng ngöôøi khoâng tin öa seõ cho laø do Tyø kheo

xuùi giuïc vua vaø khoâng muoán laøm vieäc chung vôùi Tyø kheo. “Naøy caùc Tyø kheo, choã caùc vöông gia coù nhieàu binh voi, binh maõ… chæ thích nghi vôùi baïch y chôù khoâng thích nghi vôùi Tyø kheo”, quôû traùch roài baûo caùc Tyø kheo: “Do möôøi lôïi neân keát giôùi cho caùc Tyø kheo, töø nay giôùi naøy neân noùi nhö sau: Neáu Tyø kheo, doøng vua Saùt-ñeá-lî ñaõ ñöôïc quaùn ñaûnh, trôøi chöa saùng, vua chöa caát cuûa baùu maø böôùc qua ngaïch cöûa cung thì Tyø kheo naøy phaïm Ba-daät-ñeà. Vua doøng Saùt-ñeá-lî ñöôïc quaùn ñaûnh laø leân ngoâi vua, neáu Baø-la- moân hoaëc cö só hay ngöôøi nöõ leân ngoâi vua cuõng goïi laø vua doøng Saùt-ñeá- lî ñöôïc quaùn ñaûnh. Trôøi chöa saùng laø vua chöa ra khoûi haäu cung, chöa caát cuûa baùu laø phu nhaân chöa lui vaøo trong haäu cung, chöa caát ñoà trang nghieâm nôi thaân. Töôùng phaïm trong giôùi naøy laø vua chöa ra khoûi haäu cung, phu nhaân chöa vaøo trong thaåm cung, chöa caát cuûa baùu, luùc ñoù Tyø kheo böôùc vaøo cöûa cung thì phaïm Ba-daät-ñeà. Vua tuy ra khoûi haäu cung nhöng phu nhaân chöa vaøo trong thaåm cung, chöa caát cuûa baùu, Tyø kheo böôùc vaøo cöûa cung cuõng phaïm Ba-daät-ñeà. Vua tuy ra, phu nhaân tuy ñaõ vaøo nhöng chöa caát cuûa baùu, Tyø kheo böôùc vaøo cuõng phaïm Ba-daät-ñeà. Vua ñaõ ra, phu nhaân ñaõ vaøo vaø ñaõ caát cuûa baùu, Tyø kheo böôùc vaøo cöûa cung thì khoâng phaïm. Phaät taïi nöôùc Caâu-xaù-di, luùc ñoù vua Öu-ñieàn coù moät ngaøn phu nhaân chia laøm hai boä, moãi boä naêm traêm ngöôøi, phu nhaân Xaù-di-ñeà-baø ñöùng ñaàu moät boä, phu nhaân A-noâ-baït-ma ñöùng ñaàu moät boä, boä cuûa Xaù-di-ñeà- baø thì hieàn laønh coù coâng ñöùc coøn boä cuûa A-noâ-baït-ma thì baát thieän aùc taø. Luùc ñoù vua Öu-ñieàn coù moät nöôùc nhoû phaûn nghòch muoán ñi chinh phaït neân suy nghó: “Ta neân cöû ai ôû laïi ñeå traán giöõ cung thaønh khoâng cho vieäc aùc xaûy ra, ta môùi yeân taâm ñi phaù giaëc. Baø-la-moân Ma-kieàn-ñeà laø ngöôøi lôïi caên coù oai ñöùc, laïi laø cha vôï cuûa ta, ta seõ cöû ôû laïi traán giöõ cung thaønh khoâng cho vieäc aùc xaûy ra ñeå ta ñi phaù giaëc. Ta ñoái vôùi oâng aáy khoâng xaáu chaéc laø khoâng coù öu hoái”, nghó roài lieàn cöû Baø-la-moân ôû laïi giöõ cung thaønh, tin naøy lieàn lan truyeàn ra khaép caùc tuï laïc thaønh aáp, saùng hoâm sau

SOÁ 1435 - LUAÄT THAÄP TUÏNG, Quyeån 18 281

coù traêm ngaøn ngöôøi ñöùng tröôùc cöûa nhaø cuûa Baø-la-moân naøy, ngöôøi naøy khen ngôïi, ngöôøi kia taùn tuïng, ngöôøi noï cung kính leã baùi, ngöôøi khaùc ñem daâng voi ngöïa, traâu deâ… vaøng baïc chaâu baùu… Baø-la-moân naøy lieàn suy nghó: “Ta ñöôïc giaøu coù theá löïc nhö theá ñeàu laø nhôø söùc cuûa con gaùi ta, ta phaûi laøm gì ñeå baùo ñaùp, neáu cho vaøng baïc chaâu baùu thì on ta khoâng thieáu. Ngöôøi maø con ta oaùn thuø taät ñoá khoâng ai khaùc laø caùc phu nhaân ñoái ñaàu, ta phaûi laøm cho boä cuûa phu nhaân Xaù-di-baø-ñeàcheát heát ñeå baùo aân con gaùi ta, nhöng ta khoâng theå ra maët gieát cheát, ta phaûi laøm phöông tieän hoûa thieâu ñeå gieát cheát hoï”, nghó roài lieàn sai söù ñeán noùi vôùi phu nhaân Xaù-di-baø-ñeà: “Baø nhö con gaùi cuûa ta khoâng khaùc, neáu baø coù caàn gì át 1 oân h ô

282 BOÄ LUAÄT 5

vua: “Phu nhaân Xaù-di-baø-ñeà tröôùc ñaây thöôøng cuùng döôøng Phaät vaø taêng, xin vua cho pheùp chuùng toâi cuõng ñöôïc cuùng döôøng Phaät vaø Taêng”, vua noùi: “Phaät khoâng cho caùc Tyø kheo vaøo trong cung”, caùc phu nhaân muoán vua khôûi taâm kieâu maïn neân noùi: “Vua coù ñaïi oai löïc, vieäc lôùn coøn lo xong huoáng chi vieäc naøy, xin vua giuùp chuùng toâi hoaøn thaønh taâm nguyeän naøy”, vua nghe lôøi naøy lieàn khôûi taâm kieáu maïn nhaän lôøi noùi raèng: “Neáu caùc naøng thaät muoán cuøng döôøng thì haõy tuøy söùc lo lieäu caùc phaåm vaät cuùng döôøng”. Caùc phu nhaân naøy nghe roài lieàn tuøy söùc lo lieäu, ngöôøi muoán cuùng y Taêng-giaø-leâ, ngöôøi muoán cuùng y Uaát-ña-la-taêng, ngöôøi muoán cuùng y An-ñaø-hoäi… Luùc ñoù vua lieàn cho goïi ngöôøi thôï kheùo ñeán hoûi: “Khanh coù theå laøm caùch naøo khieán cho caùc phu nhaân khoâng ra khoûi cung maø vaãn coù theå cuùng döôøng Phaät vaø Taêng khoâng?”, ñaùp laø coù theå ñöôïc, vua lieàn hoûi laøm theá naøo, ngöôøi thôï ñaùp: “Neân xaâu moät haønh luaân cung”, vua lieàn ra lònh xaây haønh luaân cung. Sau khi xaây xong ngöôøi thôï ñeán baïch vua: “Luaân cung ñaõ xaây xong xin vua bieát thôøi”, vua lieàn ñi ñeán choã Phaät ñaûnh leã roài ngoài moät beân, Phaät thuyeát phaùp cho vua ñöôïc lôïi hæ roài im laëng, vua chaép tay baïch Phaät: “Xin Phaät vaø Taêng ngaøy mai thoï con thænh thöïc”, Phaät im laëng nhaän lôøi, vua bieát Phaät ñaõ nhaän lôøi lieàn ñaûnh leã höõu nhieãu roài ra veà. Trong ñeâm ñoù vua ra lònh lo lieäu ñuû caùc moùn aên ngon ñeå cuùng döôøng, saùng sôùm traûi toøa ngoài roài sai söù ñeán baïch Phaät: “Ñaõ ñeán giôø thoï thöïc, xin Phaät bieát thôøi”. Caùc Tyø kheo ñi ñeán cung vua, Phaät baûo ngöôøi nhaän laáy phaàn cuûa mình, ngöôøi thôï kheùo luùc ñoù bieát Taêng ñaõ ñeán lieàn laøm cho luaân cung chuyeån quanh chuùng Taêng, vua bieát Taêng ñaõ ngoài roài lieàn töï tay daâng caùc moùn aên leân cuùng döôøng cho taát caû ñeàu ñöôïc no ñuû. Sau ñoù cho môû cöûa cung ñeå caùc phu nhaân ra thaêm hoûi caùc Tyø kheo, luùc ñoù Tröôûng laõo Xaù-lôïi-phaát hoûi caùc Tyø kheo: “Chuùng ta ngaøy nay khoâng ôû trong cung vua phaûi khoâng, phaûi cuøng nhaát taâm”, vua laáy gheá nhoû ngoài tröôùc Taêng muoán nghe thuyeát phaùp vaø baûo caùc phu nhaân muoán cuùng döôøng gì thì baây giôø laø ñuùng luùc. Caùc phu nhaân ngöôøi cuùng y Taêng-giaø-leââ, ngöôøi cuùng y Uaát-ña-la-taêng, ngöôøi cuùng y An-ñaø-hoäi… cho caùc Tyø kheo , taát caû ñeàu ñöïng ñaày tay ñaõy caùc phaåm vaät cuùng döôøng. Luùc ñoù vua phöông tieän nghó caùch naøo cho caùc Tyø kheo ñi ngang qua trong cung, lieàn baûo thôï kheùo ngaên ñöôøng ñi phía tröôùc roài baïch Taêng: “Caùc Ñaïi-ñöùc haõy ñi loái naøy”, caùc Tyø kheo noùi: “Phaät khoâng cho chuùng toâi ñi vaøo trong cung”, vua noùi: “Ta môøi caùc vò ñi ra chöù khoâng môøi ñi vaøo”. Luùc ñoù Tröôûng laõo Xaù-lôïi-phaát chuù nguyeän xong lieàn cuøng chö Taêng ñöùng daäy ra veà, veà ñeán Taêng phöôøng ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do vieäc naøy nhoùm Tyø kheo taêng ñuû lôøi

SOÁ 14>4 - TÖÙ PHAÀN TYØ KHEO NI YEÁT MA PHAÙP

khen ngôïi giôùi vaø ngöôøi trì giôùi roài baûo caùc Tyø kheo: “Töø nay giôùi naøy neân noùi laïi nhö sau: Neáu Tyø kheo khi vua doøng Saùt-ñeá-lî ñaõ quaùn ñaûnh trôøi chöa saùng chöa ra khoûi cung, chöa caát cuûa baùu maø böôùc qua ngaïch cöûa

cung thì phaïm Ba-daät-ñeà, tröø nhaân duyeân. Nhaân duyeân laø vua sai söù ñeán môøi, hoaëc phu nhaân, vöông töû, caùc quan coù theá löïc môøi thì khoâng phaïm.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.